

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXVI. De quarto bonorum genere, moralibus scilicet, agere
auspicatur, qualia ea sint, quaq[ue], ratione voluntatis in ijs gaudium sit
licitum, declarat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CAP V T XXVI.

De quarto bonorum genere, moralibus scilicet, agere auctoratur, qualia ea sint, quae, ratione voluntatis in iis gaudium sit licitum, declarat.

Quartum bonorum genus, quibus voluntas oblectari potest, bona sunt moralia. Per quae hoc loco virtutes illarumque habitus, in quantum sunt morales, nec non cuiuscunque virtutis ac operum misericordiae exercitium, Diuinæ legis politiceq; obseruantiam, tandem uniuersitatem egregie indolis ac innatae propensionis exercitationem intelligimus. Quæ quidem moralia bona cum habentur, & exercentur, maiori fortassis digna sunt voluntatis delectatione, ceteris tribus bonorum generibus explicatis, ob vna enim ex duabus causis, vel ob utramq; simul, potest homo de suis rebus oblectari, vel ob id, quod ipsæ in se sunt, vel certe ob bonū, quod adducunt, & ad quod consequendū velut media, & instrumenta deseruit. Ex quo intelligemus possessionē trium generum bonorū, quæ iā declarauiimus nullum voluntatis gaudium promereri. Nam vt dictum est, nullum ex se bonū homini adducunt, sed nec ilud in se continent, cum tam caduca sint, & lubrica; quin potius (sicut etiam diximus) dolorem, pœnam, afflictionemque animi illi ingenerant, & accumulant. Licet enim ob secundā causam aliquod illis debeat gaudium, quādo nimium illis viri homo, ut in Deum assurgat, adeò tamen res hæc incerta est, ut sicut communiter videmus, potius ob sint homini quam profint. At bona moralia, ob primam causam, ob id videlicet quod in se sunt, & valent, aliquod possessoris gaudium promerentur. Cū enim

pacem & tranquillitatem, rectumque ac ordinatum rationis usum, operationes etiam concordes adducant secum; nequit homo humano modo loquendo in hac vita re meliori potiri. Atq; ita, quia virtutes ex se ipsis amari & estimari merentur, humano modo loquendo, bene potest letari homo, quod eas possideat, exerceatque, tū ob id, quod ipsæ in se sunt, tū etiam propter bonum quod humano & temporali modo homini adducunt. Hac quippe ratione Philosophi & Sapientes, ac antiqui Principes, virtutes estimarunt, laudibusq; celebrarunt, atq; illarū acquisitioni & exercitio (licet gentiles essent, & qui temporaliter duntraxat illas intuerentur, ob bona videlicet, quæ temporaliter & corporaliter, naturaliterq; exillis in se redundare agnoscabant) vacarunt, neque solum per eas bona & famam, quam temporaliter ambiebant adepti sunt: sed præterea Deus qui bonū omne etiam in barbaro gentilique diligit, nec rei aliqui benæ executionem impedit. Qui (vt dicit Sapiens) nihil vera benefacere, *Sap. 7.12.* cumulabat eos productiore vita, honoribus, dominij, tranquillitate, quemadmodum fecit Romanis, eo quod iustis ueterentur legibus, vniuersumque ferme eis subdidit orbem, probos mores templicher remunerando, ed quod propter suam infidelitatem, eterni præmij essent incapaces. Adeò quippe hæc moralia bona diligit Deus, vt quia solummodo Salomon pergit ab eo sapientiam ad erendum populum, iusteque optimos eum mores edocendo, gubernandum, gratissimè *3. Reg. 3.* hoc ab eo acceperit Deus, eique dixerit, *ii.* quod quia sapientiam ob eum finem postularat, se ei illam cōcessurum, & insuper ea, quæ non postularat, diuitias videlicet & honores, ita ut nullus præteriorum aut futurorum regum illi similis esset futurus.

X

Quia

B.
Iannis
Cruce

Opera
lystica

IV

124

3. Reg. 3.
n. 11.

Quia postulasti verbum hoc, & non petisti dies multis, nec diuitias, aut anima iinimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium: ecce dedi tibi secundum sermones tuos &c. sed & hac, que non postulasti dedi tibi: Diuitias, & gloriam, ut nemo fuerit similis tui in Regibus, cunctis retro diebus.

Quare ratione debet Christianus homo de bonis moralibus gaudere?

Verum etiam si hoc primo gaudij modo debeat oblectari Christianus moralibus bonis operibusque bonis, quae temporaliter exercet, quia temporalia illi, quae diximus bona, adducunt; nequam tamen debet gaudium suum in hoc primo modo distingere: (quemadmodum de gentilibus, quorum spirituales oculi ultra hanc mortalim vitam non transcedebant, diximus) sed quandoquidem si de lumine insignitus est, in qua eternam vitam sperat, sine qua omnia, quae hic sunt, & quae ibi reperiuntur, nullius illi sunt valoris, solum & principaliter possessione. Ex exercitio istorum moralium bonorum, secundo gaudij modo debeat exercitari debet, videlicet in quantu opera bona Dei amore perficiendo, illi vitam eternam acquirunt. Atq; ita solum oculos & gaudium in obsequendo, suisq; bonis moribus & virtutibus honorando Deo constitutre debet. Siquidem absq; huiusmodi intuitu, nihil coram Deo virtutes valent, quemadmodum in decem Euangelij virginibus apparet, quae omnes virginitatem fernerant operibusque bonis insudarant, sed quia quinque earum gaudium suum, non secundo modo, hoc est, dirigendo illud in operibus bonis ad Deum, sed potius vanè illud in primo latendi gaudendi modo, seipso ex illorum possessione, iactando, collocarunt: sicut à celo absque aliqua gratitudine & præmio sponsi exclusæ. Multierat enim quorum aliquas habuere virtutes, & bona exerceuerunt opera, & multi Christiani hodie illa excent, &

habent, grandiaque moliuntur, quæ tamen nihil illis ad futuram vitam profutura sunt: èd quod in illis honorem gloriamque, quæ solius Dei est, & super omnia ipsius amorem non quiescerunt. Debet itaque Christianus latari, non quia bona opera perficit, præclarisque motibus virtutis, sed in eo quod illa solius Dei amore absque aliquo alio intuitu exerceat. Quanto enim maiori sunt gloriae præmio digna si ob Dei solummodo obsequium fuerint peracta: tanto maiorem illi coram Deo confusionem adducent, quando ex aliorū respectu intuitu fuerint profecta.

Ad dirigendum itaque conuenienter ad Deum bonorum moralium gaudium, animaduertere debet Christianus, suorum bonorum operum, ieiuniorum, & eleemosynarum, penitentiarum & orationum &c. valorem & estimationem non tam in quantitate qualitateque illorum fundari, quam in Dei amore, quem in illis intendit: & quod tune tanto sunt perfectiora & magis consummata, quanto cum priore perfectiorique Dei amore fuerint peracta, & quanto minus ex illis in hac vita commodi, & in futura gaudii, consolationis, delectationis & laudis desiderauerit. Et idcirco nequamquam debet eorum suum in gusta, consolatione, suauitate & caritatis emolumentis, quæ secum bona exercitia, & opera adducere solent constituere stabilitateque, sed retrahere debet gaudium ad Deum, optando illis Deo obsequium impendere; insuper seipsum ab hoc gaudio repurgando, illiusque respectu obscurando, cupere solum debet Deum in eis oblectari in abscondito, & perfici absque illo alio intuitu & motu, nisi honoris gloriaeque Dei. Atque hactenue re colliger in Deum uniuersam voluntatis fortitudinem & vigorem, quantum ad bona moralia pertinet.

CA-

Muli bonis operibus, & virtutum exercitio vita eternam non promeretur, & quare